

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetés ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-tér, Haris-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Uj ipartörvény.

Husz év után lolyó elkeseredett küzdelem után lélegzhetnek fel iparosaink, mert végre dülőre jut az uj ipartörvény ügye. Az 1884. évi XVII. t. cikkbe foglalt ipartörvény abban az időben jött létre, midőn a korlátlan iparszabadság jelszava után indult az egész világ. Természetes, hogy alig felszerelt ipari életünk alaposan megsínylette ezt a viszonyt, inkább sehogy bele nem illeszthető törvényt, s iparosaink számos gyűlésen és kongresszuson tiltakoztak ellene, követelvény folytonosan annak revizióját.

Az uj ipartörvény nem csupán az iparosokat érdekelheti, hanem alkalmas arra, hogy társadalmunk legszélesebb rétegeinek kelte fel a figyelmét, nemcsak az ipartüszéssel, hanem az iparos-oktatás, vagy tanonc-kérdés révén kapcsolatos és szétágazó nagy érdekek folytán is. A nélkül, hogy az uj ipartörvényt illetőleg bármely jóslásba bocsátkoznánk, ezuttal főleg azon hiányokra kívánunk — illetékes forrásból merítve — rámutatni, melyek a jelenlegi ipartörvényt az iparosokra nézve elviselhetlenné teszik.

Legfontosabb és leginkább érezhető hibája az ipartörvénynek az, hogy a kontárok elszaporodását és ártó munkáját nem hogy meg nem akadályozzák, hanem még elősegítik. Bátoran lehet állítani, hogy valóságos rákfenéje ipari életünknek a vállalkozóknak az a része, mely minden képzettség és szakértelem nélkül, csupán pénzére és összeköttetéseire támaszkodva teszi lehetővé az ipar becsületes gyakorlását. Pályázik az ilyen vállalkozó mindenre, azaz az elhatározott szándékkal, hogy mindenáron és bármely körülmények között is nyernie kell az elvált munkán. A számítása nagyon egyszerű.

A vállalati összegből előre kihatja a maga nyereségét, s a mi marad, annál többre nem szabad kerülnie a munkának. Már most két eset lehetséges. Vagy maga egyezkedik az iparosokkal, s ez esetben az árakat annyira leszorítja, hogy az iparos a legjobb akarata mellett nem képes szolid munkát végezni, vagy pedig alvállalkozóval szerződik, a minek következményeképp ismét csak az iparos rövidül meg.

Nagyon természetes, hogy ezen eljárás nemcsak az iparosok megélhetését teszi kérdésessé, hanem árt az ipar fejlődésének is. Ehhez sorozhatók még azok is, a kik megfelelő előképzettség nélkül, — a képesítés szoros meghatározása hiányában — kapnak iparengedélyt, s kontár munkával veszélyeztetik a tanult iparos megélhetését. Ugyancsak szorítja iparosainkat a rabmunka versenye is, de ezenkívül az ipartörvénynek számos olyan rendelkezése, mely egyenesen zaklatás jellegével bír.

Igy különösen hibáztatandó a törvény 157. §-ának c. pontja, melynek értelmében azon iparos, vagy gyáros, a ki segédet kellő igazolás nélkül fogad fel, 400 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtható; míg a 159. § szerint az a munkás, a ki munkájából jótalanul kilép, 40 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntethető. Ebből a rendelkezésből az tűnik ki, hogy a törvény a szökött munkás fel fogadját nagyobb mértékben rendeli büntetni, mint a megszóított munkást.

Sorra vehetnénk itt még a jelenlegi ipartörvény számtalan hibáját; de hiszen azokat az iparosok érdekviseletai alaposan megvitatták. Mi ezuttal kötelező ellenőrzési tisztünket kívántuk gyakorolni, főleg azon célból, hogy e nagyfontosságú reformra jövele felhívjuk az érdekeltek figyelmét. Ugy tudjuk, hogy a törvényjavaslatot, még tervezet alakjában, egy nagy szaktanácskozás elé terjeszti a kereskedelmi miniszter, s akkor az érdekviseleteknek módjuk lesz rá megtenni idejében észrevételeiket. Igen jelentős elhatározásnak tartjuk, hogy az uj javaslat nem kerül rögtön a szaktanácskozás elé, hanem megküldik azt szerzte az országban minden ipartestületnek.

Az ipartestület mindenesetre helyesen cselekszik, ha tagjait jóelőre figyelmezteti e fontos törvényjavaslat készültére, s arra, hogy minden egyes tagnak módjába lesz észrevételeit megtenni. De ha az ipartestület erre rászánta magát, akkor egy lépéssel még beljebb kell mennie. Nevezetesen figyelmeztetnie tagjait arra, hogy a már eddig is tapasztalt sérelmeket és hiányokat állítsák össze, hogy annál könnyebben vonhassanak párhuzamot a és a meglévő) tervezett intézkedések között.

De mindettől eltekintve, azon további nagy kötelezettség fogja terhelni

iparosainkat, hogy a készülő törvényt ne csak a részletkérdések szempontjából igyekezzenek szemügyre venni, hanem mérlegeljék azt is, hogy milyen alapelvek érvényesültek annak elkészítésében. A rendszer megállapítása elsőrangú fontossággal bír, s hiszünk is, hogy a készülő reformot iparosaink teljes odaadással, lelkiismeretességgel és buzgalommal fogják érdekeik szempontjából megvizsgálni. Végre is egész jövőjükről és boldogulásuk feltételeiről lesz szó, ez pedig senkit sem hagyhat hidegen. Mi megtettük kötelességünket, midőn idejében szóvá tettük ezt az ügyet.

Bicskázók. Valaha az volt a jelszó, ha két ember összevezett: kard, ki kard! — Verekedtek szemlő-szembe. Később jött a pisztolyok kora, amiben már sok alattomos támadás történt s végül ma a bicskázások korszakát éljük. Alig van nap, hogy véres bicskaharcokról ne olvassunk az újságokban híreket. Fölültes szemlélő azt hinné, hogy ez talán csak a tanyak, puszták, falvak és legfőlebb még a mezővárosok népe közt csik meg, ott is csak a lakosság bizonyos duhaj, kötekedő részében. De nem így van ám. Hiszen éppen most alig pár napja, hogy Budapesten, tehát az ország fő- és székvárosában a nyit utcán történt meg egy ilyen visszataszító véres eset. És akárcsak ha a homokpusztakon történt volna, ott sem volt kéznél idején a rendőr, aki idején kihúzta volna a hivatalos kardot a hivatalos hüvelyből, hogy küsse vele a véres kézből a gyilkoló szerzamatot.

És mint ebben az esetben, a jövőben következő minden más hasonló esetekben sem lesz jelen rendőr minden bicskázás alkalmával, mivelhogy azt nem is szokták az ilyen alkalmatlanságokra külön meghívóval meginvitálni. És elvégre is minden bicskázó duhaj ember mellett nem állhat háptakban a rendőr, különösen hazánkban, nem, ahol sok mindenre van pénz, csak éppen arra van a legkevesebb, hogy a közbiztonsági intézményeink fejlesszük.

E helyett sok intézkedésünk van — papiron. Igen alkalmas, jó intézkedés az is mind egytől-egyig, csak éppen az az egy kis bajuk van, hogy nem kerül, aki végrehajtsa vagy végrehajtsa őket. Így — hogy egyebekről ne is szóljunk — vannak a földmívelésügyi miniszteriumnak utasításai és rendeletei a községi jegyzők részére, melyek megmondják és tanítják, hogy miként, milyen eszközökkel nevelje a községi jegyző a falujabeli ifjúságot, miként tartsa tavol oktan tobzódásoktól. És ezt, a nemes, szép, de sok idét és faradságot is követelő munkát arra a községi jegy-

zöre bízzak, akit a szépen egyszerűsített közgazgatás annyi iróda munkával halmozott el, hogy a füle sem látszik ki belőle és lélekzetvételehez is alig jut tőle.

Régi igazság pedig az, hogy az írott malasztok semmiben sem segítenek. Itt az egyetlen célra vezető eszköz alighanem a törvény szigorú alkalmazása volna, Szép dolog a humanizmus, ezt jól tudjuk; de ezt a humanizmust nem a bűnös megvadásában, hanem az aldozat megoltalmazásában szeretnők keresni.

A bicská, mely előzett csak ételhez volt alkalmas, atalakkul embergyilkoló szerzőmá. És nem egyszer tapasztaljuk, hogy a törvényt alkalmazó bírák ítélete szerint hat hónapot érdemel az, aki kötőféket lopott és szintén hat hónapot érdemel az, aki a bicskával embert ölt, de előzőleg megívott három liter már tanúkkal is igazolt enyhítő körülménynek számít. Hat ez nagyon humánus felfogás ugyan, de egyszerű nézetünk szerint alkalmasabb dolog volna, ha a bicskázó gazemberrel szemben a törvény teljes szigorát alkalmaznák. Aki bicskázik és embertársát megöli, vagy egész életére munkatehetet. en nyomorékká surkálja, az bűnhődjék kérelhetetlenül.

Mert azt az igazságot elrejtendő példának a nép soha sem fogja tekinteni, amelyik igazság a birkalopásért két esztendői börtönre ítél, ellenben bicskázó emberölésért hat hónapban szabja ki a büntését.

Mindén józan, elfogulatlan belátású embernek arra a meggyőződésre kell eljutnia, hogy így az erkölcsök elvadásásával szemben nem mehetünk semmire.

Egy tejszövetkezeetről.

Talán három éve, hogy Szentesen — viszonyainkhoz mérten — lelkes mozgalom volt észlelhető egy tejszövetkezet alakítására. Rövid időn belül jegyezve volt a szövetkezetbe annyi részvény, hogy bizvást a legjobbba hihettük. A szövetkezeti tagok a maguk sorából egy szervező bizottságot is választottak. Aztán — rövid pár hét alatt kiűnt, hogy — szalmalag volt bizony ezáltal is a gazdaközönségnek e szövetkezet mellett való felbuzdulása. A lang ellobogott — ahogy felcsapott, olyan hirtelenül és maradt a nyomában — egy csalódással több.

Ahogy minálunk hamuba fúlhat a hirtelen kibuzdulás szalmalagja, — közvetlen a közelünkben, Mindszent és Vasárhelyen ugyanakkor, szintén tejszövetkezet alakítására, szintén megindult a mozgalom és pedig sikeresen. Mind a két helyen megalkították a tejszövetkezetet és az ma már mind a két helyen áldásosan működik is, a gazdaszatyai nem kis hasznára, mely — úgy látszik, mindenütt több érzékel bir a maga érdekei előbbrevitele iránt, mint nálunk Szentesen.

Vasarhelyen a tejszövetkezet most zárta le a második üzleti évet. Február 21-én tartotta a szövetkezet a maga ez évi rendes közgyűlését, melyen az igazgatóság a maga munkássága eredményével beszámolt és a beszámolóból, illetve az igazgatóság éves jelentéséből adjuk meg köze, a mi gazdáink okulására, a következő adatokat:

A szarvasmarha tenyésztés és virágzóbbá tételére igen hathatós intézkedéseket tett a szövetkezet, amennyiben az ő szervezése mellett a szövetkezeti tagok közül többen társaságot alakítottak alkalmas tenyész-aparatok tartására. A jó fajtájú tehének beszerzése végett kieszközölt a szövetkezet a földmívelésügyi minisztériumtól 6000 korona kölcsönt, újabb, nagyobb kölcsönök engedélyezése most van folyamatban, úgy, hogy remélni lehet, miszerint a tagtársak ré-

szére legközelebb 50—60 tehenet vásárolhat a szövetkezet.

A szövetkezet életében az 1903-ik év a fokozatos fejlődés éve volt, noha új részvényeket ez évben csakis a tanyán kívül lakó kisebb birtokú gazdáknak adtak ki. Ezen a — a gépek munkaképessége által kényszerített — megszorítás dacára is, a tagoknak száma 149-ről 220-ra, az általuk jegyzett fizetési részvények száma pedig 206-ról 290-re szaporodott.

Az elmúlt évben átvettek 305557 liter tejet, 34437 kor. 13 fillér értékben. Az átvett tejből — levonva a tejekpen értékesített, a szolgák élelmére felhasznált és a raktáron maradt, összesen 40,647 litert, — fölösleges alá került 264910 liter tej, amelyből 33126 liter tejszint és 225280 liter sovány tejet nyert a szövetkezet.

A tejszínből készletben maradt 2665 lr, a többi kiközpültetve, 10371 kilogram vajat eredményezett, melyből 3797 klgm-ot Vasárhelyen, 6574 klgm-ot pedig a budapesti piacon értékesítettek.

Örömmel tapasztalata a szövetkezet, hogy a vásárhelyi közönség tej- és tejszint fogyasztása folytonosan emelkedik és hogy az összes vajtermelésnek is 37 százaléka az ottani piacon talált elhelyezést. Ezen tapasztalatra támaszkodva, nem újította meg a szövetkezet a budapesti központi tejszarnokkal kötött vajszállítási szerződést, mert nem fogadhatta el azon kikötést, hogy a vajtermelésnek csak 10 százalékat bocsáthassa a helyi fogyasztás rendelkezésére. — A szövetkezet ugyanis első és elengedhetetlen kötelességének tartja a helyi fogyasztó közönség igényeinek teljes kielégítését s vajtermelésének csak a helyi fogyasztás által igénybe nem vett részét hajlandó más piacnak átengedni. Nem csekély utatjárás és aldozat árán sikerült is ilyen értelemben szerződést kötni a Fuchs és Schlichter budapesti vajkiviteléi céggel.

A melléktermények értékesítésére az elmúlt év igen kedvező volt, amennyiben az élelmi cikkek; hús, zsír, szalonna drágasága miatt a soványtej, túró és sajt — olcsó árú ugyan, de könnyen el volt helyezhető a vásárhelyi piacon. A termelési, illetve eladási kimutatás igazolása szerint a helyi fogyasztás részére eladott a szövetkezet 171,990 liter sovány tejet, 18,441 liter író, 42,944 liter savót, 5,004 kilogr. túró, és 1204 kilogr. sajtot és gőmolyét. Ezek a szamadatok kétségtelenül igazolják, hogy az összes melléktermékek — tisztán kezeltetvé — közkedveltségük Vasárhelyen.

A tejtermékek kelendőségének következménye, hogy a beszállított tejt már kiüzített összegzen túl még 4848 kor. 02 fillér tejpenzélesleg alá a tagok rendelkezésére, amelynek hova fordítására nézve az igazgatóság azt javasolja, hogy a gyorsan romló gépek és eszközök értékelésére fordítsassék 253 kor. 02 fillér, a fentmaradó 4320 korona pedig a szövetkezet zavartalan működésének biztosítása céljából, a már meglévő tartalékalaphoz csatoltassék.

* *

Ime így válik közvetlen közelünkben, tisztá, törzsköös magyar város gazdátársadalmának is áldására az, amit nálunk létesíteni nem sikerült: a tejszövetkezet, — eleven bizonyágtételül a mellett, hogy igenis, lehetséges az üdvöset, a jó tisztán magyar községekben is megcsinálni és hogy — ha az erre való törekvésnek nálunk nem sikerülnek, annak nem a mi gazdaközönségünk magyar voltában, de egyéb olyan körülményekben kell az okát keresni, melyek nyílt feltárása bizony szomorú világot vetne a mi gazdátársadalmunk vétkes indolenciájára.

Vajjon tért értünk-e abban, hogy a szomszédos — itt bemutatott példaadás kedvező, buzdító hatást gyakoroljon végre gazdátársadalmunkra?

Ujdonságok

Szentes, 1904. február 21.

— Nagy reform a vicinális vasútnaknál.

Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy az államvasutak kezelése alatt levő összes vicinális vasutakon gőzmotoros üzemet léptet életbe a személyszállításnál, aminek természetes következménye a személy- és tehérforgalom teljes elközlítése lesz, ami aztán a vicinális vasútko: való, sokszor méltán felpanaszolt lassú közlekedést fogja alaposan reformálni, illetőleg meggyorsítani. A kereskedelemügyi miniszter ebben a fontos ügyben, az összes vicinális vasutak bevonásával, még e hónapban tanácskozást tart minisztériumában. A fontos újítást tehát, melytől mi is méltán várhatjuk nyomorúságos szűknyelűkedési viszonyaink alapos javulását, a miniszter — úgy látszik — a lehető legrövidebb időn belül szándékozik életbe léptetni.

— Biblia vasárnapja. A hazai két protestáns egyház legfelsőbb közigazgatási fórumának, az egyetemes konventnek határozatából március 6-át a gyűlékezet Biblia vasárnapja gyanánt fogják megünnepelni országszerte abból az alkalomból, hogy a brit és külföldi biblia-társulat fennállásának századik évfordulóját éri meg e napon; azokért a nagy áldásokért, melyeket e Tarsulat a Biblia bámulatos elterjesztése által felmutat. Nem kevesebb, mint 370 különböző nyelven jelenteti meg a Tarsulat ma a Szentírás és annak részeit, a többi közt magyar nyelven is. A legközelebbi vasárnapon tartandó istentiszteletet itt Szentesen is e jubilaris esemény emlékének lesznek szentelve.

— A telefondijak leszállítása. Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter megbízásából a posta és táviró- igazgatóság javaslatot dolgoz ki a telefondijak leszállítása dolgában. Ez az ügy azonban még nem jutott olyan stádiumba, hogy már most végleges új telefondijszabásról lehetne szó. A kidolgozandó javaslatot a kereskedelemügyi miniszteren kívül a pénzügyminiszternek is jóvá kell hagynia, aztán pedig a törvényhozó testületnek is el kell még azt fogadnia.

— Városi bál. Par nap választ el bennünket a Szentes városi tisztviselők és képviselők által, a városi tisztviselői nyugdíjalap javára, a színházteremben rendezett nagy városi báltól és ma már egész határozottsággal megállapítható, hogy ez a mulatság latogatottság, tehát fényes erkölcsi és anyagi siker dolgában fölül fog muni minden eddigi vigasságot, mely az utóbbi években Szentesen volt. A színháztermet, mely a színpad eltávolításával jelentékenyen megnagyobbodott, erre az alkalomra alaposan kirenoválták, kicsinósították és most a hazai villamosság részvénytársaság szerelők szorgoskodnak serényen a teremben, hogy a külön, fényes, pazar világítás vezetőket elhelyezték és lámpákkal felszerelték. A figyelmes rendezőség a vendégek kényelméről is kellően gondoskodik. Így a pahalóhelyesokon apró asztalkák teritettek és foyuncsak terített asztalok lesznek a karzat helyén is, melynek állványát szintén eltávolították erre az alkalomra, úgy hogy ki amit fogyasztani akar, e miatt nem kell a bálteremből távoznia. Szóval: olyan mulatságnak ígérkezik ez a városi bál, amilyen Szentesen egyhámar nem volt.

— Húsz koronán aluli számlák bélyegmentesítése. A kereskedő- és iparos körök-

nek régi kívánsága, hogy a 20 korona értékén ahi árúrók szóló számlákat bélyegmentesen állíthassák ki. Ez a kívánság jogos és méltányos és megvalósítása az államkincstárnak sem okoz számbavehető kárt. Az ilyen számlákat ugyan a legtöbbszor készpénzfizetés esetében a bevásárló megbízott cseléd stb. ellenőrizhetése céljából állítjuk ki. Már pedig kétségtelen, hogy a számlabélyegnek csak akkor van értelme, ha a számla, hitelre való vásárlás esetén, a később megfizetett összeg nyugtázására szolgál. De készpénz fizetés esetén, midőn nyugtávanra szükség nincs, bélyegről sem lehet szó. Méltányos tehát, hogy az ilyen alkalmakból kiállított számlák, melyek természetüknél fogva 20 koronánál magasabb összegről alig szólhatnak, a felbélyegzés kötelezettsége alól felmentessenek, annál is inkább, az mert államkincstár sem károsodnék, hiszen minden szigorú ellenőrzés dacára a bélyegkötelezettséget ma is kijátszák. Több kereskedelmi kamara felterjesztésben kérte ezért a kereskedelmi minisztert, hogy a 20 koronánál kisebb összegről szóló számlák bélyegmentesen kiállítsa átengedje meg. A miniszter — mint értesülünk — kilatásba helyezte, hogy ezt a méltányos kívánságot megfogja fontolni.

— **Eljegyzés.** Péter József dr. bécsi kiyáló főorvos f. hó 1-én tartotta eljegyzését Szentesen Károlyi Ella kisasszonnyal, néhai Zuckermann Károly volt kereskedő és birtokos kedves leányával.

— **Az ipari főfelügyelőség.** A kereskedelmiügyi minisztérium ügyosztályainak nem régen történt átszervezése és új beosztása folyamán képeken az ipari főfelügyelő ügykörét is szabályozta a miniszter. Így a főfelügyelők felügyelete alá helyezték a futók és gépkészítői képesítésére szervezett vizsgálati bizottságokat is. A miniszter a kerületi iparfelügyelők szolgálatát is egyszerűíteni akarván, — a végből, hogy azok minél nagyobb gondot fordíthassanak a külső szolgálat lekiismeretes ellátására, — főlhívta őket, hogy erre vonatkozó javaslataikat minél előbb terjeszték eléje. A szegedi iparfelügyelő: Ákos Arnold ennek folytán már legközelebb föl is terjeszti jelentését a miniszterhez.

— **Hegyi páter kísért.** Hegyi Antal — van-e, ki e nevet nem ismeri — pár évelőtt még nagy szerepet játszott — mint plébános és mint politikus — Csongrád és a barmegye közeletében. Ekkor aztán — sajtó- és büntető ügyeinek végleges elintézése elől kimentek a s z a b a d Amerikába. Emléke azonban a jeles férfinak még ma is kísért olykor-olykor, még pedig a hivatalos lapban, melynek hasábjain ime most a váci királyi járásbírósg teszi közhírré, hogy a váci szeminárium-alap, mint néhai Poroszkay Péter volt váci prépostkanonok örököse 6000 korona és járulékaí iránt pört indított az ismeretlen helyen tartózkodó Hegyi Antal plébános ellen és ennek a pörnek sommás tárgyalását f. hó 19-nek délelőtt 9 órájára tűzte ki. A bíróság addig is, míg az idegenbe menekült szent férfit személyesen jelenkeznek, — amire ugyancsak várhatnak — részére ügyvédnek Lengyel Soma dr. váci ügyvédnek nevezte ki.

— **Uj gyógyszerár.** Megnyit immár Szentesen a hatodik patika is. Az új gyógyszerár a III. tizedben, a Villogó közelében van. Tulajdonosa S t a m m e r László okleveles gyógyszerész. P o l l á k Sándor dr. váci főorvos f. hó 1-én vizsgálta meg az új patikát és miután felszerelését teljes rendben találta, azt nyomban át is adták a forgalomnak.

— **A halált okozó zsirszoda.** Alig mulik el hét, hogy gyermekek zsirszodabérgézésének hrc ad merulne fel. Sűrűn megismétlődnek az ilyen szerencsétlen esetek városban, de még inkább falun, vagy kint a tanyavilágban. Könnyen hozzáférhető helyen tartják a mosáshoz való veszedelmes mérget, az őrizetlenül hagyott gyermekek megisszák és kész a veszedelem. Így történt meg a veszedelem Hegedűs Istvan dorozsmai lakos portáján is. Disznótor volt és míg a házbéliek szorgoskodtak, addig a náluk volt Veszelovszky Lajos főlhajtotta a polcon levő zsirszodás bögre tartalmát, amitől aztán másnapra meghalt. A kir. ügyesség az ártatlan kis emberélet elpusztulásáért Hegedűs felelősségre, akit a szombaton elene megtartott tárgyaláson el is ítélték 15 napi fogságra.

— **Kanyaró egy tanjai iskolában.** Kistelekről írják, hogy ott a község közelében levő Rerczeli-féle tanjai iskolában kanyaró járvány lépett fel. A hiradás szerint a tanulók közül már 53 betegedett volna meg. E miatt az iskolát bizonytalan időre bezárták.

— **Dohánycsempészes.** Február 27-én egy kisteleki lakos, akinek dohánycsempészes miatt valamikor sok baja volt a pénzügyőr-séggel, telefonjelentést tett a szegedi pénzügyőröknek, hogy egy kisteleki vagonos polgárnál 7 métermáza dohány van elrejtve; főlhívta a pénzügyőröket, hogy azonnal menjenek ki Kistelekre, tartssanak az illető birtokosnál házkutatást és a padláson rátalálnak majd a kérdéses mennyiségű dohányra. A főljelentő — bemonása szerint — úgy jutott e titok nyomába, hogy az illető kisteleki birtokos szolgálja fentjártván egyetmást rendezgetni a gazda padlásán, e munkája közben rabukkant egy szalmarakas alatt az elrejtett dohányra s aztán rögtön a főljelentőhöz futott, elmondta neki a dolgot és arra kérte, hogy lopják el együtt a dohányt, melyet a gazda majd keresni se mer. Az egykori csempész, ahogy végighallgatta a szolgát, azonnal elhatározta, hogy főljeleníti a birtokost és így legalább a főljelentési díjhoz hozzájut. Rabészlette tehát a szolgát, hogy várjanak néhány napig, vasárnap este aztán majd elviszik együtt a dohányt. E főljelentés folytán Ha z a y Manó pénzügyőri főlbiztos maga utazott ki Szegedről Kistelekre, a nyomozást megajteni. A megnevezett birtokosnál megtartották a házkutatást és a padláson tényleg rá is akadtak a dohányra, mely azonban akkor már 7 mázsáról lepadt egy mázsára. A vizsgálat során aztán kiderült, hogy a pénzügyőröket megelőzően már a túrelmetlen szolga járt fent a padláson és ellopta a dohány nagy részét. A szolga tolvajcsinyje így véletlenül nagy hasznára volt a birtokosnak; mert azzal, hogy a dohány nagy részét eltüntette, a birtokos járt föl annyiban, hogy így nem hét mázsa, hanem csak egy mázsa dohány csempészéseért kell majd bírságot fizetnie, ami különben szintén elég drága mulatság.

— **Egyleti élet.** A Csongrád megyei Történelmi és Régészeti társulat f. hó 13-án délelőtt 10 órakor tartja rendezésű közgyűlését, a társulat múzeumi helyiségében. A közgyűlés keretében ejtik meg az elnök és választmány választást és ugyancsak erre a közgyűlésre van kítűzve az alapszabályok módosítása is.

— **Megrálgalmazott pénzügyőri biztos.** Heimann Aladar mindszenti kereskedő a múlt évben azt a hirt terjesztette a mindszenti pénzügyőri biztosról, hogy az különböző anyagi javakért való ellenszolgáltatás-képen egyeseknek elengedi az italmérés adót. Ez a hír a fülebe jutott a biztosnak, aki erre Heimann ellen bűnvádi eljárást indított és miután ennek tárgyalása során a meggyanúsított tisztviselő ellen felhozott vádak alaptalanoknak bizonyultak, a szegedi törvényszék a nevezett mindszenti kereskedőt el is ítélt rágalmazás vétségé miatt 3 napi fogságra. A kereskedő felebbezése folytán a szegedi kir. tábla a napokban foglalkozott ezzel az ügyvel és jóváhagyta az I. fokú bíróság ítéletét.

— **Halálos embarás** Tragikus sorsértel Székési Pal varmegyei útkaparó, aki a pusztaszeri úton teljesített szolgálatot: Két héttel ezelőtt meglaparta egy kőbör eb a nevezett útkaparó; a marakodó kutyát lebunkózták és miután a hivatalos boncolás annak vesztétségét megállapította, Székési nyomban felszállították gyógykezelés végett a budapesti Pasztor-intézetbe. Hiába való azonban mindez az óvatossági intézkedés. Odafent kitor a szerencsétlen emberen a vizisony és f. hó 1-én, iszonyú szenvedés után meghalt. A Pasztor-intézet Székési háláról azonnal értesítette az államépítészeti hivatal kirendeltségét, melynek főnöke: Alt Miksa kir. mérnök a tragikus esetet tegnap bejelentette az alispánnak.

— **Tolvajbanda a törvényszék előtt.** Kilencc tagból álló szegvári tolvajbanda került f. hó 1-én a szegedi törvényszék elé. A szövetkezt kintűnőben működött hónapokon keresztül, míg vegre leleplezték a tagjait és a büntető bíróság elé állították őket. Az egész községet és környékét rettegésben tartó banda összes tagjait elítélte a törvényszék. Az ítélet a következő: Gila Rókus lopás miatt egy évi, Gila Kálmán lopás miatt 8 hónapi börtönrre, Gila Antal orgazdaság miatt 3 havi, Gila Ignáczt orgazdaság miatt 15 napi fogságra, Gila Mátyas lopás miatt 6 hónapi börtönrre, Vida József és Bihari András orgazdaság miatt 15-15 napi, Pusztai János szintén orgazdaság miatt egy hónapi fogságra, végül Burgel Mihály lopás büntette miatt 10 hónapi börtönrre ítélték el.

— **Lopás és tilos italmérés.** Dorogi Eszternél, aki a felsőpárti lakásán tilos italmérést tart fenn, f. hó 1-én egy ott itálkozó ember zsebéből Salla József egy 38 koronát tartalmazó börtárczát csent ki s aztán a szakmányával a Székely-féle korszamba térve be, ott a pénzt elmulatta, elmukszállta, Fejlesztés folytan a rendőrhatalóság vette valótára Sallait, aki a lopást beismerte és akinek ügyét így átteszik a büntető bíróság-hoz. Dorogi Eszter ellen pedig, tilos italmérésért külön eljárás indult meg.

— **Elveszett egy kutya.** Szóke Istvánlő február 27-én, Csongrádról hazafelé jövet egy nagy bernáthegyi-faj fekete szőrű kutya eltévelyedett! A tulajdonos arra kéri azt, aki a kutyára rátalált, vagy aki őt nyomra vezetni tudná, hogy jelentkezék nála, vagy a rendőrségen.

MEGHIVAS.

A Csongrád megyei Történelmi és Régészeti Társulat f. év március 13-án d. e. 10 órakor múzeumi helyiségében évi rendezésű közgyűlést tart, melyre a t. társulati tagok tisztelettel meghívattak. — A közgyűlés tárgysorozata az egyes tagokkal külön közöltetik. Szentes, 1904. febr. 17.

Balázsovits Norbert,
val. elnök.

MEGHIVAS.

A Szentesi Polgári Olvasókörre f. év március 13-án d. e. 2 órakor saját helyiségében évi rendezésű közgyűlést tart, melyre a t. tagok tisztelettel meghívattak. A közgyűlés tárgysorozata az egyes tagokkal külön közöltetik. Szentes, 1904. márc. 2.

Balázsovits Norbert,
körelnök.

Irodalom.

A Vasárnapi Ujság február 28-iki száma 31 képpel, s a következő tartalommal jelent meg: Jantyk Mátyas képeinek kiállítása a Műcsarnokban (képekkel Jantyk festményei és rajnai után). — Költemények: Pasztorlő és gróf Vass Györgylő. — A vén gaszember.

Élvezés. Irta Mikszáth Kálmán. — »Három asszony.« Regény. Irta Zsigány Árpád (Goró Lajos rajzaival). — »Keller Helén siket-néma val! leány önleírása. Közli dr. Boros György (képekkel). — »Shylock és a részvét.« Irta és a Kisfaludy-társaság ülésén főlövasta Szüri Dénes. — »Dr. Leticus György temesvári görög-keleti szerb püspök.« (arczképpel). Popovic Istvánról. — »Gemma.« Gróf Zichy Géza táncokléménye a m. kir. Operaházban. — »Van-Dyck« (arczképpel). — »A japán haderő fővezérei« (Togo tengernagy és Gróf Jamagata tábornok arczképpel). — »Japánok orosz-ellenes ligája« (képpel). Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték Képtalány, Egyveleg, stb., Jrendés heti rovatok.

A »Vásárnapi Újság« előfizetési ára negyedére négy korona, a »Politikai Újdonságok«-kal és »Világkrónika«-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin Társulat ktadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem u. 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félvéré 2 korona 40 fillér.

Nyilttér.

Értesitem a t. közönséget, hogy Szentesen, a III. tizedben, az úgynevezett »Villogó« mellett, a »Szent-háromság«-hoz» címzett új

gyógyszertáramat

megnyitottam és a forgalomnak átadtam.

Sentesen 1904. március hó

2—1 **Stammer László**
gyógyszerész.

Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Társzerkesztő: MATÉFFYLÁSZLÓ

Kiadóhivatal: »Szent-es Vidéke« könyvnyomda

Czeglédi Fülöp

I. 635. számú házánál több rendbeli lakás van kiadó. Ugyanott egy korcsmának, esetleg kávémérésnek alkalmas helyiség is van kiadó. 3—1

354/ktv. 1904

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Vecseri Sándor ügyvéd végrehajtatonak Berényi Sándor végrehajtást szenvedett elleni 233 kor. 65 fillér tőke követelés s jar. iranti végrehajtasi ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő, Szentes város határában fekvő a szentesi 13756 szíjkbven A 7305. hrsz. a. felvett nagynyomási szántóföldre 987 koronában ezenen megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1904. évi április hó 14 ik napjának délelőtt 9 órakor e telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsírának 10 százalékat vagyis 98 kor. 60 fillért. készpénben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint ktv. hatóságnál, 1904. január hó 28-ik napján.

KATKICS,
kir. albiró.

15 darab

Mindszenti Takarékpénztári részvény előnyös feltételek mellett eladó Brück Simennál Temesvárott. 3—1.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal'vas-tag könyvvel együtt, postaszállítványként, jól becsomagolva. A legcsudálatramé: több csudagyógyszer ez mely már ezeket megmentett, akik ijükori kicsapongások folytán erejüket vesztették vagy ezenközben betegségeket szerettek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinék — akikéri — egy csomag gyógszert magyarázó könyvecsével díjtalanul küldeni. E házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ijükori kicsapongások folytán neki bajokban, szellem-nyengeségben vagy chronikus betegségben szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erőstésére szorálnak csudás és eredménytel' gyógyítja meg az évek óta állandóan beteget is. Öregék és ifjak irhatnak, az alant jelzett címen a »State Medical u stitút«-nak, honnan a próbacsomagot címünkre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeléstük végett otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségekből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki, bárhonnan magyarul is írhat a gyógszerért, amire a legnagyobb diszkreóció mellett díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irjon tehát — akinek kell — mindenki azonnal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. a evelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika és minden levél portamentesen küldendő.

Szentes és vidékére.

egy a környéken jól bevezetett biztosító részvénytársaság, mely az összes biztosítási ágazatokkal foglalkozik, óvadék képes föügynököt keres

Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

600 hektoliter

csongrádi bor, 1903. évi terméshektoliterje 16 frt. — 6—7 fokos, lejtve. Törköly- és seprőpáfinka, saját főzésű, 34 hektoliter, literje 70 krajcár. Nagyobb vételnél árendemény. Lilienthal Fülöpnél, Csongrádon. 10—8

Érsek Imre I. 698. számú háza olcsón kedvező feltételek mellett eladó.

A KISBIRTOKOSOK ALTAL

sajátkezűleg, a legnagyobb gondal, angolnyelven és rafias eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyó nilag szavatolt fajtisza, 1-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!
csemege és borfajta szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak!

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reclamirozott, előhajtásos oltást messze felülmulnak!

Chasselás, muskatály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott 1-ső rendű **Lugaszüjtemény** ára: (melynek megereéséért és jószágért felelősség vállalatik.)

1. Kis összeállítás 15 darab . 5 kor. 2. Nagy összeállítás 30 darab . 10 kor.

a) BORFAJOK:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökere-s fás és zöld oltványok ára tavaszii szállításra:
Ezer darab 200 kor
Száz darab 22 kor.
Tíz darab 2 kor.

b) CSEM GEFAJOK:

Arak tavaszii szállításra értendők:
Ezer darab 220—240 kor
Száz darab 25—30 kor.
Tíz darab 3—5 kor.

Hazai szőlőfajok! — Filoxermentes:

SZŐLŐKIRÁLY (Delaware).

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai directtermő, melynek 25—26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másláshoz és a madarához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések házasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellekre portál ezen perenosporának ellentálló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s mltán nevezhetjük a borok királyának. A jövő szőlőszet kince! Mindenütt megterem, úgy a honokon, mint kötött agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1—20. hideget is kibíró) korán érő csemegefaj felhozott előnyeinel fogva. — megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken — mint

Szőlőlugas tenyésztessek
100 daraból álló lugas gyüjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware)!

Ripáriaportális telepek!

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelleki fajborok! palackokban úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legutányosabban beszerezhető s kívánatra válszbelégy ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utárvétel mellett minta bort küld:

Az Érmelleki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint Országos Hirdetési Kalauz Székelyhid. (Bihar megye). 28—15